

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze bakalářská práce

Rozbor příjmů vybrané obce

Václav Šimáček

© 2015 ČZU v Praze

Rozbor příjmů vybrané obce

Income analysis of the selected municipality

Souhrn

Vybranou obcí pro bakalářskou práci „Rozbor příjmů vybrané obce“ je obec Unhošť. Práce se zabývá analýzou příjmů vybrané obce v jednotlivých letech od roku 2006 až do roku 2013 a následnou komparací této analýzy s předešlým rokem. Práce je rozdělena na literární rešerši a vlastní zpracování. Literární rešerše se zaměřuje na vysvětlení pojmů dané problematiky, jako jsou především veřejný sektor, správa a samospráva, obec, veřejný rozpočet a rozpočet obce, příjmy a výdaje rozpočtů samosprávy.

Na rozebíraná témata z literární rešerše dále navazuje vlastní zpracování této práce, které se zabývá již samotnou analýzou příjmů z jednotlivých let, s dílčím zaměřením na daňové příjmy obce. Jednotlivé roky jsou porovnávány s rokem předchozím.

V závěru práce je obsaženo celkové shrnutí jednotlivých skupin příjmů a popsán problém týkající se výběru místních poplatků, které jsou pro město ve většině případů ztrátové a doporučen postup, jak je možné mít vyrovnané příjmy a výdaje v tomto směru.

Klíčová slova: Obec, územní samospráva, příjmy obce, daňové příjmy, rozpočet obce, rozpočtový proces, rozpočtová skladba, závěrečný účet

Cíl práce a metodika

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza příjmů a vyhodnocení vývoje hospodaření města Unhošť, nacházející se ve Středočeském kraji, v časovém období od roku 2006 do roku 2013 a vyhodnocení vývoje hospodaření.

Dílčím cílem je analyzování výhradně daňových příjmů města a dlouhodobé sledování místních poplatků a návrh městu na zlepšení financování nebo zvýšení příjmů v tomto směru.

Bakalářská práce využívá metody analytické a komparativní pro rozbor příjmů obce Unhošť. Analytickou metodou jsou zde rozebírané příjmy obce v letech 2006 – 2013, které jsou následně metodou komparativní porovnávány s předešlým rokem. Dále je v práci využívána metoda řetězového indexu, vyjadřující nárůst nebo pokles sledované hodnoty v porovnání s rokem předchozím.

K vypracování teoretické části bakalářské práce jsou velmi důležité poznatky a sběr informací z odborné literatury nejen v knižní, ale také elektronické podobě a osobní setkání s ekonomy města Unhošť. Práce je rozdělena na literární rešerši a vlastní zpracování. V literární rešerši jsou nejdříve vysvětleny teoretické pojmy jako veřejný sektor, veřejná správa, charakteristika obcí a jejich orgánů a dále se práce věnuje rozpočtu obce, rozpočtové skladbě a především příjmům obcí. Základním zdrojem informací pro tuto část práce je odborná literatura.

Na rozebíraná témata z literární rešerše dále navazuje vlastní zpracování této práce, kde je v úvodu této části popsána charakteristika města Unhošť, historie a politická situace v obci. Dále se vlastní zpracování zabývá hlavním cílem bakalářské práce a to analýzou příjmů obce Unhošť v letech 2006-2013. Tato část je rozdělena dle jednotlivých let do kapitol, které jsou jednotlivě analyzovány detailněji, především se zaměřením na daňové příjmy. Využívají se zde podklady získané z Městského úřadu v Unhošti, především z finančních výkazů obce.

Bakalářská práce využívá metody analytické a komparativní pro rozbor příjmů obce Unhošť. Analytickou metodou jsou zde rozebírané příjmy obce v letech 2006 – 2013, které jsou následně metodou komparativní porovnávány s předešlým rokem.

K vypracování teoretické části bakalářské práce jsou velmi důležité poznatky a sběr informací z odborné literatury nejen v knižní ale také elektronické podobě a osobní setkání s ekonomy města Unhošť. V teoretické části jsou nejdříve vysvětleny teoretické pojmy jako veřejný sektor, veřejná správa, charakteristika obcí a jejich orgánů a dále se práce věnuje rozpočtu obce, rozpočtové skladbě a především příjmům obcí.

Praktická část práce je zaměřena na základní charakteristiku obce Unhošť a především na rozbor příjmů rozpočtu obce. Hlavními pozorovanými daty jsou daňové a nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace. Nejdůležitějším zdrojem jsou veřejně přístupné materiály obce, jakým je „Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtů územních samosprávných celků“ a „Závěrečný účet města“ za sledovaná období, ale také osobní komunikaci se zaměstnanci finančního odboru obecního úřadu. Pomocí těchto dat byly provedeny analýzy za dané období 2006 – 2013, byly vypracovány tabulky a grafy pro lepší přehled.

Závěr

Celkové příjmy města Unhošť byly za sledované období, tedy od roku 2006 do roku 2013, velmi různorodé a byly v rozmezí 53 588 000 - 115 551 000 Kč. Největší podíl na příjmech města, po dobu sledovaného období, měly příjmy daňové, které tvořily 29,9 - 71,4 % z celkové částky příjmů v jednotlivých letech.

V roce 2008 došlo ke změně v rozpočtovém určení daní, jak je již zmíněno výše v rozboru daného roku. V tomto roce došlo ke snížení počtu velikostních kategorií ze 14 na pouhé 4, což znamenalo pro město Unhošť změnu v koeficientu z 0,5977 na 1,064. Další změnou bylo navýšení podílu z podílu obcí na sdílených daních z 20,59 % na 21,4 % a dále byly zavedeny nové kritéria, kterými jsou koeficient rozlohy území a postupné přechody. Pro město tato změna znamenala navýšení daňových příjmů, což se nejvíce projevilo právě v roce 2008, kdy došlo k nárůstu daňových příjmů o 10 % v porovnání s předchozím rokem. V 2013 došlo k další změně v rozpočtovém určení daní. Tato změna by měla zajistit menším obcím, jako je město Unhošť, více peněz což se také stal, protože město v tomto roce zaznamenalo nejvyšší nárůst daňových příjmů za celé sledované období, a to o 40%.

Největšími příjmy byly po dobu sledovaného období příjmy daňové, které měly stoupající tendenci, s výjimkou let 2009 a 2011. Daňové příjmy měly přibližně 30% až 71% podíl na příjmech města v daných letech. V roce 2009 se na nižších příjmech obce podílel značný propad hrubého domácího produktu, což zapříčinila především ekonomická krize trvající od konce roku 2008. Rok 2011 byl z pohledu daňových příjmů nižší z podobného důvodu, tedy nízkého hrubého domácího produktu. Nejdůležitějším daňovým příjmem ve sledovaném období byla daň z přidané hodnoty, která tvořila v jednotlivých letech 29 - 40% z celkových daňových příjmů.

Druhou nejvýznamnější částí v příjmech města byly přijaté dotace, které byly v rozmezí 7 092 000 – 70 252 000 Kč. Největší částku, v součtu celkem 70 252 000Kč, město získalo v roce 2010 a tyto dotace byly určeny na stavbu víceúčelového sportovně-kulturního centra, na výstavbu kanalizace ve spádové oblasti, na rekonstrukci budovy mateřské školy a na rekonstrukci budovy centra Slunce. V tomto roce byly celkové příjmy města jednoznačně největší za celé sledované období, což bylo způsobeno zejména takto vysokou částkou z přijatých dotací. Dotace se podílely na celkových příjmech města v jednotlivých letech v rozmezí 12 - 61 %.

Třetí skupinou příjmů jsou příjmy kapitálové, které jsou o 43 % nižší v porovnání s přijatými dotacemi, nejsou tedy pro město objemově nejdůležitější. Kapitálové příjmy byly po celou dobu sledovaného období velmi proměnlivé a pohybovali se mezi 62 000 - 42 874 000 Kč. Nejnižší kapitálové příjmy byly v roce 2010, kdy město prodalo pozemek v hodnotě 62 000 Kč, naopak nejvyšší kapitálové příjmy byly v roce 2009, což bylo dáno především prodejem objektu vlastněného městem, celková cena, za kterou se městu podařilo tento objekt prodat, byla 42 000 000 Kč.

Nejmenší skupinou příjmů obce jsou nedaňové příjmy, které tvořily 6 - 20 % z celkových příjmů jednotlivých let.

V práci jsou detailněji sledovány místní poplatky vybírané obcí, především poplatky za komunální odpad. Poplatky za komunální odpad se za sledované období pohybovaly mezi 1 980 314 - 2 300 891 Kč. Nejvyšší vybraná částka byla v roce 2013, kdy se zvýšila částka poplatků za komunální odpad a zároveň byly tyto poplatky velmi dobře vybírány.

Výše místních poplatků může být městem samoregulována. Proto není pochopitelné, že i přes tuto možnost a zvýšení těchto poplatků za komunální odpad v roce 2013, nedosáhla vybraná částka ani zdaleka celkové částky, kterou město vynaložilo na sběr komunálního odpadu. Proto by bylo vhodné nadále zvyšovat tyto poplatky za komunální odpad až do maximální stanovené výše pro vyrovnání rozdílů mezi přijatou částkou a částkou doopravdy placenou za tyto služby. Druhým způsobem, jak by mohl být tento problém vyřešen, by bylo vypsání nového výběrového řízení pro firmy svázející komunální odpad a porovnání těchto cen i podmínek.

1 Seznam použitých zdrojů

Bakeš, M. a kol. Finanční právo. 4. aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. ISBN: 978-80-7400-440-7

PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. Vydání. Praha: Management Press, 2004. ISBN: 80-7261-086-4

HAMERNÍKOVÁ, B.; MAAYTOVÁ, A. a kol. Veřejné finance. 2. Aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN: 978-80-7357-497-0

PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. Aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2009. ISBN: 978-80-247-2789-9

KÁŇA, P. Základy veřejné správy. 3.vyd. Ostrava: Montanex, 2010. ISBN: 978-80-7225-319-7

NOVOTNÝ, V. Územní samospráva ČR. 1.vyd. Praha: Cevro Institut, 2007. ISBN 80-86816-22-2

PEKOVÁ, J.; PILNÝ, J. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. Aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Aspi, 2008. ISBN: 978-80-7357-351-5

TETŘEVOVÁ, L. a kol. Veřejný a podnikatelský sektor. 2. Vyd. Praha: Professional Publishing, 2011. ISBN: 978-80-7431-043-0

Kolektiv autorů. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 4.vyd. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, vydavatelství a nakladatelství, 2004. ISBN: 80-86473-80-5

ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J.; Demokracie v lokálním politickém prostoru. 1. Vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN: 978-80-247-3061-5

ČEŠKOVÁ, Magdalena, KINŠT, Jan: *Rozpočtová skladba v roce 2011*. 4. rozšířené vydání. Olomouc: ANAG. 2011. ISBN 978-80-7263-638-9

PROVAZNÍKOVÁ, Romana: Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe. 2 aktual. a rouš. vydání. 2009. Praha: Grada. ISBN 978-80-7357-497-3

SCHNEIDEROVÁ, Ivana: Rozpočtová skladba 2012. 1. Vydání. Praha: Obec účtuje, 2014. ISBN: 978-9054-201-3

<http://www.czso.cz>

<http://www.euroskop.cz>

<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/prognozy/prijmy-kraju-a-obci/2013/novy-model-sdilenych-dani-pro-obce-10890>

<http://portal.gov.cz/>

<http://www.zakonyprolidi.cz>

<http://www.mesta.obce.cz>

<http://www.volby.cz>

<http://www.mfcr.cz>